

TÖVÖ

MEGJELENT
J. V. Sztálin
 műveinek tizenkettedik kötete

A ROMÁN MUNKÁSPART-ARÁDMEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK A MEGYEI ÉS A VÁROS IDEIGLENES BIZOTTSÁGAINAK LAPJA

Nagyjelentőségű ujitást alkalmazott

Mornailă Nicolae, a „December 30” szövő-mestere

A marxi-lenini tanítás a tömegek alkotó kezdeményezését mindennek fölé helyezi, mert ezzel a tömegek milliós kapcsolódnak bele a szocialista építésbe. Ez a megállapítás ma már Népköztársaságunk dolgozóinak szocialista építésére is vonatkozik, mert a munkástömegek közvetlenül érdekelve vannak, hogy minden eszközzel megszilárdítsák épülő szocialista hazánkat. A munka iránti magatartás napról-napra javul és ezzel munkásosztályunk tanujelét adja hazafiasságának. A szocialista versenyek, a munkások találmányai és racionalizálásai, a széles dolgozó tömegek közreműködésével a szocialista építőmunka jellegét tükrözik vissza. Így a felszínre kerülő ujitások, a munkamódszerek megjavítása, valamint a szocialista versenyek tömegmozgalmi útját törnek a szocialista társadalom építése felé.

Lenin elvtárs a forradalom győzelmét követően ezeket állapította meg: „Csak most kerülnek felszínre nagy, valóban tömegméretekben a vállalkozó szellem, a versenyszellem, a merész kezdeményezési szellem megnyilatkozásának lehetőségeit...”

Fellendülő szocialista építésünkben az ujitások sorozata kerül felszínre. Így a „December 30” textilgyár színes szövődjében Mornailă Nicolae szövőmester ujitása jelentősen hozzájárul az önköltség csökkentéséhez. Mornailă Nicolae elvtársat a szövőgépek között találjuk és megkérjük, hogy magyarázza meg, hogyan jutott el ahhoz, hogy ujitást alkalmazzon munkájában és mi a lényege ujitásának.

— Számítalanszor olvastam az ujitásokban ujitásokról, új munkamódszerek bevezetéséről, amelyek könnyítik a termelést — mondta. Olvastam továbbá az önköltségi ár csökkentésének jelentőségéről. Több szőr felmerült bennem a kérdés. Vajon ezeken a szövőgépeken már nem lehet semmi ujitást bevezetni? Munkám közben nagy figyelemmel tanulmányoztam a szövőgépek működését. Bizonyos időközönként látam, hogy az alsóütéses szövőgépek ütőkarjának, az összekötő szíjait ki cserélik, mert elszakadt, hasznavehetetlenné vált. Ez gondolkodóba ejtett. Vajon mit tehetnék annak érdekében, hogy ezek a jó talpszíjak szükségletlenül váljanak a szövőgépeknél. Egyrészt azért, mert elég sokba kerülnek, másrészt pedig több cipőtalp jut a dolgozóknak. Komolyan foglalkoztatott ez a probléma és elkezdtem tervezgetni. Egy kis feltörés után sajátkezűleg olyan faalkatrészt készítettem, amely helyettesíti az összekötő szíjait. Ugyanugy szabályozható, ugyan azt a munkát végzi és hosszabb ideig tart. A különbség abban áll, hogy egy összekötő szíjhoz félkiló talpbőrt használunk fel és három hónap alatt tönkremegy. Tehát minden három hónapban, minden egyes gépnél félkiló talpszíj használódik fel. A faösszekötő, amelyet én készítettem, három hónapnál to-

vább tart és az előállítása 4—5 leibe kerül darabonként.

— A gyakorlatban is beváltak majd a találmányai? — kérdezzük Mornailă Nicolae elvtársától.

Mosolygó arcáról teljes határozottság sugárzik, amikor válaszol:

— Több mint két hónapja szereltem fel az első faösszekötőmet és azóta nagyszerűen működik. Ennél úgy látom, hogy beváltak és helyettesíteni

tudja a szíjösszekötőt. Ujitásomat beadtam az irodába és azt hiszem, hogy a közeljövőben szériában kezdik gyártani és ha ezt országos viszonylatban is alkalmazzuk, jelentős talpszíj megtakarítást érünk el.

Mornailă Nicolae elvtárs valóságban belemelegedett ujitása leírásába. Áthatotta az alkotólendület és közelebbhajolva hozzám, bizalmasan mondja:

— Egyet azért még elárulok az elvtársaknak: Most másik ujitáson dolgozom. De ezt csak akkor mondok el, ha sikerül.

A beszélgetésből arra következtünk, hogy második ujitása is eredményes lesz. Így válnak valósággá a gyakorlatban is azok a módszerek, amelyeket Pártunk a szocialista építőmunkában megjelölt. A Román Munkáspárt mozgósítja és irányítja munkásosztályunkat, amely minden erejét megfeszíti a munka termelékenységének fokozására, valamint az önköltséget ár csökkentése érdekében.

(T. I.)

November 7 tiszteletére

A „Refacerea” kisszentmiklósi konzervgyár versenyre hívta az érmihályfalvai „Arovit” konzervgyárat

A „Refacerea” kisszentmiklósi konzervgyár munkásai, technikusai és tisztviselői a gépteremben gyűlést tartottak, amikor is a dolgozók nagy lelkesedése mellett, versenyre hívták November 7 tiszteletére az érmihályfalvai „Arovit” konzervgyár munkásait, technikusait és tisztviselőit, a következő versenypontokkal:

1. Új káderek nevelése.
2. A munka termelékenységének emelése.
3. A gépek teljesítésének emelése.
4. A termelési költségek csökkentése.
5. Irodaszerek, villany és egyéb költségek csökkentése.
6. A gyártmányok minőségének feljavítása.
7. A munkafegyelem megerősítése.
8. A munka megkönnyítése érdekében ujitások bevezetése, a termelés emelése és a holtidő kiküszöbölése.

Megbizottak utaztak a gyár kiskocsiján érmihályfalvára az „Arovit” konzervgyárba, hogy az ottani dolgozókkal tudassák a versenykihívást és annak feltételeit. Az érmihályfalvai üzem dolgozói szívesen fogadták a küldötteket és az alábbi választ küldték el:

„Elvtársak! Versenykihívástok pontjait elfogadjuk és örömmel teszünk eleget ennek a felhívásnak. Eljén a Román Népköztársaság! Előre, Állami Tervünk teljesítésére!”

A kisszentmiklósi konzervgyár megkezdte az új káderek nevelését. Három öntudatos ifjúsunkat: Ardelean Maria, Barna Ecaterina és Petru Miha elvtársakat a Vacuum gépekhez osztottak be, hogy a paradicsom konzerválásra képezzék ki magukat. Ezek az elvtársak nagy érdeklődést és oda-

adást tanúsítanak munkájukhoz s azon vannak, hogy az új évad beállásával már képzeltén végezzék munkájukat.

Négy kiskocsit készítenek, az áru- nak a tehérgépkocsiról a gyárba való beszállítására és négy kiskocsit a gyár belterületén szükséges ide-oda szállításra, miáltal 60 százalékban csökkentik a holtidőt.

Vannak nehézségei és hiányosságai a gyárnak. Így például hiányzik az épület, ahol a kantint, szakszervezeti gyűléstermet és a technikus káderiskolát elhelyezték.

Hiányosságnak lehet felhozni, hogy a gyár 500 munkása közül még mindig van 50 analfabéta. Ezek részére rövidesen analfabéta iskolát létesítenek.

NEMES TRAIAN
 levelező.

Munkában a megyei ideiglenes bizottság

Utakat javítanak, hidakat építenek a megyében

Munkáulésen értékelték ki a különböző tagozatok tevékenységét

Aradmegye ideiglenes bizottságának tagjai ülést tartottak, amelyen Állami Tervünk harmadik évnegyedében elért eredményeket mérlegelték. Az ülésen beszámoltak az ideiglenes bizottság különböző tagozatainak felelőse a július, augusztus és szeptember hónapban végzett munkák eredményéről, hiányosságairól. A tagozatfelelősök beszámolójából kitűnt, hogy Pártunk irányításával az ideiglenes bizottság szervezetei jó eredményeket értek el.

Horváth Sándor elvtárs, a megyei ideiglenes bizottság alelnöke nyitotta meg az értekezletet, majd a mezőgazdasági felelős beszámolója következett.

— A gabonagyűjtést az előirányzat szerint teljesítette dolgozóparasztságunk — mondta. A beszámoló további részeiből kitűnt, hogy megyei viszonylatban 66,16 százalékban megvalósultak a tarlóhántási munká-

latok, ugyanakkor 41,03 százalék őszi szántást végeztek. A tengeri törését 47,17, a napraforgó gyűjtést 87,17, a burgonyaszedést 13,19, a cukorrépa szedést 52,33 százalékban valósították meg.

A hiányosságok felsorolásából kitűnt, hogy kevés gabona szelektáló állomás volt a megyében, ezt azonban úgy ellensúlyozták, hogy üzembe helyeztek 15 tervben felüli gabonaszitító gépet. A gabona tisztítást 28,82 százalékban végezték el, a csávázási munkálatok szervezeten haladnak. A here, lucerna cséplésének túlnyomó részét befejezték.

Az őszi gabonaneműek vetése lendülettel kezdődött és előreláthatólag a határidőn belül befejeződik. A mezőgazdasági felelős jelentése után az állatgyógyászati tagozat beszámolója következett.

A lovak és szarvasmarhák oltását háromezrellel túlhaladták az előirányzathoz viszonyítva. A sertések

oltását 92, a baromfiak oltását pedig 100 százalékban végezték el. A juhállomány oltási folyamatában 10,915 oltási esettel lépték túl a tervet. Az istállók és sertésólak fertőtlenítésének munkálataiban jelentősen a terven felül teljesítettek. A loállomány viszonylatában az anyaállatok részére megfelelő istállókát rendeztek be szovjet mintára. Ugyanakkor 15 istálló építkezés: munkálatai befejezéshez közeledik. A modern birkafürdő-telepnek munkálatait 75 százalékban teljesítették. Az állattenyésztési felelős jelentette, hogy a fajállatok tenyésztésén és nevelésének előirányzatait jelentősen túlhaladták.

Az iskolák építése és javítása, valamint a középületek rendbehozásának előirányzata Kisjennő, Soborsin, Ujarad, Seprős, A. Saguna, Trnova, Halmagy, Pécska, Saliste és Gurba közsé-

(Folyt. a 8-ik oldalon)

A Szabad Görögország pionirjainak művészegyüttese rendkívüli előadást rendez Aradon

MA, csütörtök délután fél 5 órakor a „December 30” kulturtermében és este fél 8-kor a színházban. Jegyek elővételben a szakszervezeteknél, az U. T. M.-nél és a színházi pénztárnál.

Ujítást vezettek be a len cséplésénél a „Descatusarea” állami gazdaságban

Nemcsak az üzemi dolgozók járulnak hozzá munkájukkal a szocializmus építéséhez, hanem az állami gazdaságok dolgozói is, mert jól tudják, hogy csakis a termelés emelésével teszik lehetővé az árak csökkentését és járulhatnak hozzá saját maguk és dolgozó társaik életszínvonalának emeléséhez.

Zabrani községben a „Descatusarea” állami gazdaságnak ez évben 10 hektár lenvetése volt. Amikor a lent levágták és a cséplésre került a sor, felmerült a probléma, hogy ha géppel történik a cséplés, tönkremegy a len szára, viszont ha kézzel verik ki a magot, sok széttörök és nem lesz vetésre alkalmas. Ez a gondolat foglalkoztatta a gazdaság vezetőit.

„Mig az egyik gazdasági gyűlésen Lulai Péter gépész vállalkozott arra, hogy tervet készítsen a cséplőgépek átalakítására, hogy ennek segítségével el lehessen végezni a len cséplését.”

Ujítása abban állt, hogy a cséplőgép dobjának sinjei helyett fésűszerű készüléket szerelt fel. Ez a készülék a gép lassabb

ütemben történő hajlásával kitűnően elvégzi a len cséplését, amely úgy történik, hogy két ember egy len kévét tart a dob kosarába és a készülék pillanatok alatt lecsépeleli róla a magot.

Igy a leleményes Lulai elvtárs segítségével a „Descatusarea” állami gazdaságban nem megy tönkre a len szára a cséplés-következtében és a magok sem törnek össze. Mindezen felül időmegtakarítást is eszközölnek ebben az állami gazdaságban, mert a lennek géppel való cséplése jóval gyorsabban történik, mint ha kézzel csépelelnének.

Lulai Péternek nem ez az első ujítása: a tavaszi vetés idején szovjet példára bevezette, hogy egy traktor után 3 vetőgépet állítottak és a nyári aratáskor pedig egy traktor után két aratógépet csatolt.

Ezek hozzájárultak a munkálatok ütemének meggyorsításához. Lulai elvtárs tehát megértette, hogy az ujítások, észszerűsítések milyen nagy segítséget nyújtanak Népköztársaságunk számára a szocializmus építésének munkájában.

A falvak dolgozói is jól tudják, hogy milyen fontos szerep vár a „Scănteia Ház”-ra

Pártunk központi lapja eredményes munkájának tudható be, hogy Kisjenőn a politikai munka terén is szép előrehaladás mutatkozik. Hiszen csakis a céltudatos felvilágosító munka és nevelés öntudatosíthatta a falu dolgozóiban, hogy milyen fontos szerep vár a „Scănteia Ház”-ra és hogy ez az intézmény arra hivatott, hogy a népi kultúra terjesztésével a városi és falusi dolgozók életszín-

vonalának felbecsülhetetlen értékű emelkedését szolgálja.

A kisjenői járás területén 26 olvasóköri áll beszervezés alatt. A kulturothtonok még nem működnek kielégítően, mert a tanítók nagy része még mindig nem értette meg, milyen fontos szerepük van a falvakon és nem megfelelően veszik ki részüket a munkából.

SZABÓ IMRE
levelező.

Olvassátok az UTM Központi Vezetősége kiadásában megjelenő

„Știința și tehnica pentru tinereți”

című folyóiratot.

Munkámmal harcolok a békéért

Szegény földműves asszony vagyok, a borossebesi járás Donceni községében lakom. A mi kis falunk nagyon elmaradott, lakói szegények és el vannak zárva a városi kulturától. Éppen ezért mi, dolgozóparaszt nők fokozott mértékben dolgozunk fáradságot nem ismerve, mert tudatában vagyunk annak, hogy ezáltal erősítjük szerett Népköztársaságunkat. Már több, mint egy hónapja a község tejköz-

pontjánál dolgozom önkéntesen. Állandóan felügyelek arra, hogy a szegény gyermekek fennakadás nélkül kapják meg tejadagjukat és ezáltal napról-napra erősödjön k. Mint özvegyasszony nagy nehézségekkel nevelem négy kicsiny gyermekemet és munkával harcolok a békéért, hogy ezáltal biztosítsam gyermekeim jövőjét.

Morar Maria
Donc ni level zó

HETI LOTTO

Regionala Arad

Az október 10-iki húzás eredménye:

20 44 30 67 38 49 76

A 665.280 lejes prémiumot

azon nyerők között osztják szét, akik a nyerő lotto-jegyekkel legkésőbb október 15-én déli 1 óráig jelentkeznek az illető sorsjegy elárúsítójánál, ahol a lottót vásárolták. Az átadott jegyek helyébe bont kapnak a játékosok. A nyeremények kifizetése október 16-án, vasárnap reggel 8 órakor kezdődik, az átadott hónapok ellenében.

Következő húzás hétfőn, október 17-én.

Pénzügyminiszteriumi rendelet a heti LOTTO

működési szabályzatának módosításáról

A Hivatalos Közlöny f. év szeptember 24-iki 61. számában megjelent pénzügyminiszteriumi rendelet a heti Lotto működési szabályzatával foglalkozik. A határozatból a következőket közöljük: Tilos a szelvények kiegészítésében javítás vagy törlés eszközlése és a Lotto-jegy tulajdonosa köteles az esetleges javított vagy törölt szelvények megsemmisítését kérni.

A nyerő szelvény tulajdonosa a húzást követő szombat déli 1 óráig köteles annál az elárúsító fiókintézetnél jelentkezni, ahol a jegyet vásárolta és az átadott Lotto-jegy ellenében bont kap. Az átadott jegymásodpéldányokat az ügyszégen lepecsételt elsőpéldányokkal összehasonlítás útján ellenőrzik és a munkát végző bizottságban az ügyész mint elnök az ideiglenes bizottság pénzügyi tagozatának vezetője, a Lotto képviselők megbízottja, az illető elárúsító hely

igazgatója és egy tisztviselője mint titkár foglalnak helyet.

A prémiumot valamennyi benyújtott és a bizottság által nyerőnek megállapított jegy között osztják szét.

Ilymódon a húzást követő szombat déli 1 óráig be nem mutatott nyerő szelvények megsemmisülnek, a többi szelvények tulajdonosai javára, ellenében az eddigi rendszerrel, amikor ezek a nyeremények az Állami Ösztályorsjáték javára vesztették el érvényüket.

A nyeremények kifizetése, bön ellenében, a húzást követő vasárnapon kezdődően, a húzástól számított 15 szabad napon belül történik.

Amennyiben a szelvénytulajdonosok ezen időpontban belül nem jelentkeznek, úgy nyereményeik az Állami Ösztályorsjáték javára megsemmisülnek.

UJ IDŐK Mozi

Bemutatója okt. 10-16-ig

1. Azzial homokban
(Egy film az állatok életéből - 5 felvonás)
2. Tudomány és technika
6 | 86 szám.
3. Mai Szovjetunió
(Híradó, 20 szám)
4. Aktuális híradó.

Előadások d. u. 3-tól 11-ig folytatódólagosan
Figyelem! Egységes helyárak: 15 lej

URANIA mozgó

Előadások 3, 5, 7-kor, vasárnap
11,30, 3, 5, 7 és 9-kor.

Ma! Színes film!

A Volgán

Rendezte: A. Condahcian és
V. Morgenstein

Pólműsor:

Az igazság folyójánál!

CORSO mozgó Populármozgó

Előadások: 5, 7 és 9-kor szerdán, szomb. és vasárnap 3, 5, 7 és 9. | Előadások: 5,30, 7,30, 9,30-kor szerdán, szomb. vas. 3,30, 5,30, 7,30, 9,30

Ma. Az évad kimagasló filmsikere.
HUGO VIKTOR romantikus drámájának filmváltozata,

RUY BLAS

Danielle Darrieux Jean Marais

Igy érett meg a versenyszellem üzemeink dolgozóiban

Erről beszélnek a „Vörös Lobogó”-gyár munkásai

Az államosítás megteremtette iparunk szocialista szektorát. A munkaversenyek helyét most már a szocialista versenyek foglalták el. A Szovjetunióban alkalmazott munkamódszereket népszerűsítve, Pártunk körüli felvilágosító munkával tudatosította és irányította a szocialista versenyeket. A versenyek élére a Párt tagjai állottak, elsősként kapcsolódott az egyéni szocialista versenyekbe, amelyek rövidesen csoportok, majd üzemszervezetek közötti versenyekké duzzadtak fel. Maga a versenyszervezés is mind magasabb formát öltött.

A szocialista versenyek első idejében gyáraink és üzemeink dolgozóinak fokozott fizikai erőfeszítéssel igyekeztek eredményeket elérni, később a versenytapasztalatokat felhasználva rájöttek arra, hogy új munkamódszerek alkalmazásával könnyebbé és ugyanakkor termelékenyebbé tehetik munkájukat.

A „Vörös Lobogó” gyár két munkása arról beszél, hogyan kapcsolódott a szocialista versenyekbe és hogyan érték el eredményeiket a versenyek keretében.

Kutnik Lajos elvtárs,

a „Vörös Lobogó” lakatos kettő üzemszervezet villanyhegesztője így nyilatkozik:

— Az államosítás után én is résztvettem a szocialista versenyekben. De ezt nem vettem akkor olyan komolyan, mert nem voltam tisztában a versenyek jelentőségével. Láttam azt is, hogy az elért eredmények sikerek voltak egyben, de nem ütötték meg azt a mértéket, amit mi sokan reméltünk. Csak a későbbi tapasztalatok során jöttem rá, hogy ésszerűen megszervezve a munkát és ésszerűen kihasználva az adottságokat, lehet jó eredményt elérni.

Kutnik elvtárs a továbbiakban elmondja, hogy a versenyek sok alkalmat tárnak a dolgozó elé és azok során azt is megtanulta, hogy a perceket jól kihasználja.

— Mert — mondja Kutnik elvtárs, — ha versenyben állok, figyelmesebb vagyok, ésszerűen osztom be munkámat és legnagyobb gonddal ügyelek a szerzősámra is. Ezek a szempontok a legfontosabbak a versenyénél. Egy fűró, vagy egy fogó ha eltörik munka közben, hatalmas idővesztést jelenthet. Ezt nem értettem meg kezdetben, de a tapasztalatok a munka újabb és újabb oldalait és fogásait mutatták meg. Most, ha versenyzek, nagyon komolyan veszem, mert érzem a szocialista verseny fontosságát és jelentőségét.

Hasonló tapasztalatokat szerzett a versenyben

Dobrovolschi Anatol

elvtárs is, aki ugyancsak a lakatos kettő üzemszervezetben, a forgószámlák szerelésénél dolgozik. Dobrovolschi elvtárs elzárta a forgószámlákat három dolgozó segítségével szerelte. A szocialista versenyek eredményeként ma azt a munkát, amelytől elzárta négyen végeztek el, ma három ember végzi.

— A versenyek során — mond-

ja Dobrovolschi elvtárs — rájöttem arra, hogy a különböző munkafolyamatoknál egy ember munkájában túl sok a holtidő. Egy napon megpróbáltuk három elvégezni azt a munkát és a holtidő teljes kiküszöbölésével ugyanúgy dolgoztunk mint négyen. A további versenyek alkalmával minden kínálkozó alkalmat kihasználva, szép eredményeket értünk el. Most egész más szemmel nézem a szocialista versenyeket, mert csak a versenyek

tapasztalatai, a tervszerűség és a munka minél jobb beosztása biztosítja a többtermelést. Pártunk iránti szeretetünk segít felszárni hozni azokat a lehetőségeket, amelyek újabb és újabb megvalósításokra készítetnek.

A fent említett példákban láthatjuk, hogy a dolgozók többsége fokozatosan megértette a szocialista versenyek célját és jelentőségét, amely azt eredményezte, hogy a tervszerűség mellett ésszerűen osszák be munkájukat. B. Z.

Az „Unió” gombgyár munkásai a Nagy Szocialista Forradalom szellemében harcolnak a békéért

Kis üzem az „Unió” gombgyár, de kevésszámú dolgozója erős akaratú és kitartó szorgalommal végzi munkáját. A munkások bátorságát bizonyítja az a tény is, hogy a két hónappal ezelőtt rendezett versenyt a „Metagol” gombgyárral szemben megnyerték. Jelenleg is az üzem munkása: egyéni versenyt kezdeményeztek és minden igyekezetükkel azon vannak, hogy mind többet és többet termeljenek. Különösen a hulladékmegtakarítás terén érnek el a munkások szép eredményt, például Filinas Prsida munkásné, aki már harmadszor

győzött a versenyben. Az „Unió” gombgyárban húsz munkásról dolgozik, mindannyian szorgalmas munkájukkal, a termelésben elért eredményekkel akarják megünnepegni az Októberi Forradalom 32-ik évfordulóját azt a nagy napot, amely egyik tényezője volt úgy hazánk, mint a népi demokrácia országai felszabadításának. A munkások mindannyian az UFDR tagjai és a szervezet keretén belül harcolnak a háború ellen, a béke megvédéséért és gyermekeik jövőjéért.

Orsz Irén

UFDR levelező

Példát mutat a Szovjetunió a cukorrépa termelése terén is

Nagy érdeklődéssel olvastam a napokban parasztküldötteinknek a Szovjetunióban történt látogatásuk alkalmával szerzett gazdag tapasztalati beszámolóját.

Különösképpen megragadta figyelmemet a híres ramoni szelekciós kísérleti állomáson szerzett benyomásokról szóló beszámoló. Ebből ragadtam ki azt a részt, ami bennünket különösképpen érdeklő, cukorrépával foglalkozik.

A ramoni szelekciós kísérleti állomás a voronyezsi kerületben lévő Babrov közelében van és első sorban új cukorrépa fajták kitenyészítésén dolgozik. Huszonhét év alatt harminchat új fajtát állítottak elő és a terméshozam, ugyancsak a cukortartalom tekintetében többfajtanál lényegesen felülmúlja a legjobb európai fajtákat. A háború után itt hozták létre a „REKORDISZT 1537” cukorrépa fajtát. Ez átlag 400—500 mázsás hektáronkénti termést ad. Kirgizia és Uzbekisztán öntözött

ültetvényein a termés átlag az 1000 mázsát is meghaladja. Cukortartalma 22 százalék, ami annyit jelent, hogy 500 mázsa cukorrépa termés esetén minden hektárral 110 mázsa cukrot kapnak.

Megtudjuk, hogy az egész, szelekciós munka alapja a micsurini agrobiológiai tudomány, amely megnyitotta az utat az élő természet tervszerű átalakulása előtt. A micsurini biológia új cukorrépa fajtákat hozott létre, amelyek első sorban igen magas terméshozamúak, de emellett kitünően állják a fagyot. Ezidőszent a ramoni állomás által kitenyészített cukorrépa fajtákat alkalmazzák a Szovjetunió összes cukorrépa termelő területeinek egynegyedén. Ezeknek a vetőmagoknak 90 százaléka kisarjad, míg az európai vetőmagoknak mindössze 60 százaléka kel ki.

Gy. Georgian Stefan
cukorgyári levelező.

Veszünk ágypokrócokat

minden mennyiségben

Ajánlatokat:

„VIA”, Arad, Köztársaság utja 80 sz.

„Osszuk be jól időnket és akkor sportolhatunk is!”

Mint UFDR aktivista, azt tapasztaltam, hogy ez a szervezet is tagjait a sportágakba való bekapcsolódásra neveli. Én is szeretem a sportot és mint aktív evőzős, tudom milyen nagyon hasznos a dolgozóknak a sportolás. A régi rendszerben a dolgozó városi és falusi nők nem sportolhattak, mert a sport csak a kiváltságosok részére volt lehetséges. A múltban a nőket csak fakánállal a kezükben tudták elképzelni.

Ha jól beosztjuk időnket elvégezhetjük munkahelyünkön is a munkát, háztartásunkat is elláthatjuk és jut idő sportolásra is, mely felfrissít a másnapi munkára. Vegyünk példát a Szovjetunióról, ahol a legifjabbak is és az idősek is sportolnak. A dolgozók a sporton keresztül edződnek és így munkájukat is eredményesebben végezhetik. A sport a dolgozók javát szolgálja.

Pártunk segítségével a munkásosztály soraiból emelhetünk ki sporttehetségeket. A sporton keresztül pedig emelhetjük munkánk termelékenységét és ezzel is előmozdíthatjuk Állami Tervünk teljesítését és túlteljesítését.

Madarasan Livia
levelező

— Az A. 10 sz. építőipari iskola értesíti az érdekelteket, hogy az I. évfolyamra 120 kintlakó és bentlakó tanulót vesznek fel, a következő szakmunkások képzésére: ácsok, kőművesek és vasbetonosok. A jelentkezőknek legalább 4 elemi végzettségük kell legyen és legfeljebb 16 évesek lehetnek. A szóbeli vizsgák után, a jelölteknek román nyelvből, számtanból írásbeli és szóbeli, valamint a Román Népköztársaság Alkotmányából szóbeli vizsgát kell tenniük. A tanítás, internátus és ellátás teljesen ingyenes, a tanítás ideje alatt még havonta pénzügyi segítyt is kapnak a növendékek. A beiratkozások október 20-ig eszközölhetők a temesvári építőipari I. eum (13 Decembrie ucca I szám) épületében. A felvételhez a következő iratok szükségesek: 1. Születési bizonyítvány. 2. Iskolai bizonyítvány. 3. Állampolgársági bizonyítvány. 4. Az illetékes szakszervezet igazolása, a szülők fizetéséről. 5. Az ideiglenes bizottság pénzügyi osztályának vagyonbizonylata, azok részére, akiknek szülei földművelők.

— Az MNSz Közművelődési bizottsága a tanárok és tanítók részére politikai előadásokat rendez. Az első előadást október 15-én, szombaton délután 6 órakor az MNSz megyei székházában, str. Marasesti (Kossuth ucca) Sós Aladár, a „Jövő” külpolitikai rovatvezetője tartja. Előadásában feldolgozza az ésszerű külpolitikai kérdéseket. Kéri a tanárok és tanítók pontos megjelenését.

ÜGYELETES GYOGYSZERTÁRAK:

CSÜTÖRTÖK: 3 számú állami gyógyszerár (Eminescu ucca); 4 számú (hegyaljai villamosállomásonál); 7 számú (Ujaradon).

A kerületi bajnokság táblázatai

Az alkerületi futballszövetség ülésén hozott ítéletek és mérkőzésigazolások után az őszi kupabajnokság sorrendje a különböző csoportokban megváltozott. A négy csoport sorrendje a következő:

ARADI „A” CSOPORT:					
Indagrara	5	5	—	21	3 10
Tricolor	5	4	—	14	5 8
Hadsereg	5	3	1	11	7 7
Banatul	4	2	1	1	8 10 5
FÉMTE	5	2	1	2	5 9 5
AMTE V. L.	5	2	—	3	17 9 4
Muresul (SSCA)	5	2	—	3	13 11 4
Transilv.	5	1	1	3	5 14 3
Teba	5	—	2	3	4 21 2
SSCCA (SFP)	4	—	—	4	4 13 —
ARADI „B” CSOPORT:					
UTA II	5	5	—	—	25 7 10
Fulgerul	4	3	—	1	13 6 6
Dinamo	5	2	1	2	6 9 5
Vörös Triko	3	2	—	1	8 5 4
Progresul	4	2	—	2	8 7 4
Mikelaka	5	2	—	3	9 8 4
SIA	4	2	—	2	7 8 4
Gaiana	4	1	1	2	8 13 3
Partizan	5	1	—	4	9 18 2
Szállítók	3	—	—	3	1 13 —
PÉCSKAI CSOPORT:					
Soimii Lipa	5	3	1	1	9 4 7
Unirea Szent-anna	4	2	2	—	10 4 6
Vörös Csillag	3	2	1	—	8 3 5
Crisul Alb	4	1	—	3	9 10 2
Horia Sajtény	3	1	—	2	4 5 2
Frontiera CFR	3	—	—	3	1 15 —
PANKOTAI CSOPORT:					
Dacia Bél	5	4	—	1	12 7 8
Soimii Pank	5	3	1	1	15 8 7
A. S. Világos	5	2	1	2	10 8 5
Victoria	4	2	—	2	8 10 4
Sebisana	5	1	1	3	13 12 3
IPEIL	4	—	1	3	7 20 1

FÉMTE—Indagrara mérkőzés

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor a volt Unirea pályán rendkívül érdekes mérkőzés kerül sorra: az Indagrara csapata, amely a bajnokságban vezet, a pályán kitűnő eredményeket elért FÉMTE ellen mérkőzik. Tekintve, hogy mindkét csapatban jó játékosok vannak, ez a mérkőzés valószínűleg rangadó jellegű lesz. Megelőzően 9 órai kezdettel az AMTE Vörös Lobogó és a FÉMTE ifjúsági csapatai játszanak bajnoki meccset. Felkérjük a FÉMTE játékosait, hogy ma, csütörtök délután fél 4 órakor az edzésen pontosan jelenjenek meg.

KLEIN GYÖRGY
levelező.

— AZ ARADI FUTBALL ALKERÜLETI SZÖVETSÉG pénteken, október 14-én este 7 órakor plenáris ülést tart, amelyen a bírótestület és edzőkerület tagjain kívül az összes labdarúgó játékosok is megjelenni tartoznak. A nagygyűlést a Nicolae Balcescu Népi Atheneum Frimu ucca 18. szám alatti termében tartják.

A szovjet nép példát mutat

Szavatoiják munkájuk minőségét - jobb és olcsóbb lesz az áru

Három moszkvai fonónő indítványja

A moszkvai „Porletármunka” szövetvény három szövönője: Parfenova Valentina, Ivanova Mária és Jakovcsenko Galina voltak a kezdeményezői a szovjet textiliparban most induló új mozgalomnak. A három fonónő munkáknó egy hónappal ezelőit cikket tett közzé a gyár „Orsó” című faliújságjában, amelyben felhívták az üzem valamennyi munkásnőjét, hogy a legkevesebb erőfeszítéssel a legjobb minőségű árut igyekezzenek termelni. Kiváló sztahanovisták lévén, az igazgatók beleegyezett, hogy az általuk előállított árukra külön címkét tegyenek, amelyben nevükkel szavatoiják az áru kifogástalan minőségét. A

„Parfenova, Ivanova és Jakovcsenko készítménye” feliratu címkével ellátott fonalak a fonódából egyenesen a szövőterembe kerülnek. Ezt az árut ezelőtt nagyszámu átvevő csoport ellenőrizte. Erre az ellenőrzésre nincs többé szükség, ami tekintélyes megtakarítást jelent. Az új rendszer bevélt, s ma már több fonónő, szövönő és festőnő illesztí jótállástjelző címkéjét a keze alól kikerülő áruira.

A három moszkvai fonónő újítását széles körben népszerűsítették az ivanovói, vladimiri, jaroslávai és leningrádi gyárakban, s mindegyikben ug-rásszerűen javult az áru minősége és zuhant az önköltség.

SPORT

A tömegsport fejlesztését tüzte ki célul a „Muresul” sportegyesület

A városi ideiglenes bizottságok, az összes közalkalmazottak és a Higiéná szakszervezet tagjaiból alakult új szakszervezet, amely 7500 tagot számlál, új sportegyesületet alakított. Az új egyesület, amely az SSCA helyett működik majd, a „Muresul” elnevezést vette fel és

céliküldése között szerepel a Román Munkáspárt Központi Vezetősége Politikai Bizottsága által hozott Határozat szellemében a tömegsport fejlesztése.

Az új sportegyesület első ülésén megválasztották a vezetőséget, sportfelelősnek Szegő Miklóst nevezték ki, a

sportbizottság tagjai pedig Olteanu Oliver, Herteg Alexandru, Patcan, Sopron és Ionescu Marcel lettek.

Eddig 16 sportág művelését vették tervbe, amelyek közül több sportágban már jól működő szakosztályok léteznek. Ezek a sportágak: labdarúgás, atlétika, torna, kosárlabda, kézilabda, röplabda, asztali tenisz, teke, sakk, korcsolya, birkózás, ökölvívás, céllövészet, uszág, evezés és természetjárás. A „Muresul” sportegyesület feladata egészséges munkásgenerációt nevelni, hogy a sportolók hozzájárulhassanak a Román Népköztársaságban a szocializmus építéséhez.

Változás az aradi ökölvívó csapatban

Az aradi ökölvívó csapat összetételében változás állt be a Kolozsvár elleni vasárnapi mérkőzésen. Bellay ugyanis nem versenyez és így a könnyűsúlyban Rácz áll szorítóba. A verseny a színházban vasárnap délelőtt fél 12 órakor kezdődik és az aradi csapat összetétele a következő lesz: Popescu, Nagy Emil, Amar,

Rácz, Zabos, State, Bertig. Az aradi csapat tehát három kitűnő boxolót kénytelen nélkülözni: a boxolástól visszalépő Bellayt, a sérült Moldoveanut és a beteg Cucuiatut, de így is több kiváló ökölvívó, köztük az újból szorítóba lépő State szerepel, úgy hogy élvezetes küzdelmekre van kilátás.

Barátságos mérkőzés keretében

AMTE Vörös Lobogó—CSU Temesvár 1:0 (0:0)

A „Muresul” pályán 800 néző előtt folyt le az érdekes barátságos mérkőzés, amelyet a piros-feketék jó játékkal nyertek a mezőnyben teljesen egyenrangú temesvári csapattal szemben. Összeállítások:

AMTE Vörös Lobogó: Bosniac — Cohan, Sárbu — Voicu (Mosulet), Slivat, Szaniszló — Tóth, Jifcovic, Bratoiu I, Bratoiu II (Popovici), Sándor (Bratoiu II). CSU Temesvár: Francescovic — Bránzei, Nicolaevici — Mioc, Popescu, Pacurar — Ciohanu (Jurca), Iovan, Boerică, Florescu, Glisici (Sinevici).

Az első féldőben szép támadások futnak mindkét kapu előtt, úgy az aradi, mint a temesvári csapat kapuja többször van veszélyben, de a védelmek kifogástalanul működnek. A 42. percben a CSU Temesvár kiakná-

zatlan szögletet ér el.

Helycsere után előbb az AMTE Vörös Lobogó rohamoz és a 11. percben Popovici—Bratoiu II összjáték után a szélső lövésébe a kapus belevetődik, a labda kikapott és Bratoiu I az üres kapuba kotorja (1:0). Jifkovic helyett Sándor áll be és ezt követően a játék változatos, bár az aradi csapat több veszélyes helyzetet dolgozott ki. A játékvezető néhányszor tévesen állította meg a játékot, amikor a CSU támadott. Két szögletet hagyott ki az AMTE Vörös Lobogó és így a szögletarány 2:1 (0:1) az aradi csapat javára.

A győztes csapatban Cohan, Slivat, Szaniszló és Tóth a legjobbak, a temesvári csapat legjobbjai Pacurar, de Popescu, Iovan és Jurca is kielégítő. Biró Reinhardt.

Apróhirdetés

- JÓLFŐZŐ mindenest felveszek. Köztársaság útja 86. (Fischer Eliz palota) ap. 19. Rádióműh. ly.
- FŐZNITUDÓ mindenest azommalra alkalmazok. Dobrogeanu Gherea 19. 4796
- ELVESZETT Tirpek Adalbrt 11.703 számú szindikátusi igazolványa. Érvénytelen. 4797
- RÁDIÓ 6 lámpás Telefunkon, patetonnal, egy négylakásos ház eladó. Spiru Gh. orghe 4. 4799
- HAZAI perzsaszőnyeg, 2x3 eladó. Megtekinthető déli órákban. Armata Poporului 15. 4301
- MAGANOS nő teljes ellátást keres. Címeket a kiadóba kér.
- JÓLFŐZŐ mindenest kéttagú családnhoz keresek 15-ikére. Jelentkezni délután 2—4-ig. Balcescu ucca 18, Koch. 4784
- FRANCIÁUL, németül, románul, magyarul beszélő tanárnő nevelőnői állást keres, vidékre is megy. Várnay, Eminescu ucca 35, I. em. 4785
- ELVESZETT özv. Föder Rozália pontostkönyve. Érvénytelen.
- KÖVÉR disznó eladó. Nicu Filipescu ucca 37 szám. 4787
- KÖZÉPISKOLÁS leányt teljes ellátásra vállalom. Cím a kiadóban. 4789
- ELVESZETT özv. Fítigau Iuliana CFR konzumkönyve és élelmiszerjegye. Érvénytelen. 4790
- KONYHAI takaréktűzhelyt jó állapotban veszek. Címeket a kiadóba kérek. 4791
- MINDENEST, azonnali belépésre, iratokkal keresek. Ugyanott megbízható háziállat felvétetik. Köztársaság útja 48 szám. 4792
- SÖTÉT kombinált szobát, jókarban levőt veszek. Címeket a kiadóba kérek. 4793
- GAZRESÓK (kisebb-nagyobb) és vaskályhák eladók. Címek a kiadóba leadandók. 4794
- MÉLY Szepessy gyermekkosci sürgősen eladó. Tribunal Dobra 10. Kalapos. 4798
- NORMATA és KETTŐSKÖNYVELŐTANFOLYAM kezdődik október 15-én. Beck, autorizált könyvelő, Cosbuc I. 4831
- HOSSZUFÜLÜ, Muki névre hallgató, 4 hónapos farkas kutyakölyök elveszett. Megtaláló, vagy nyomravezető jutalomban részesül. Bul. Armatei Poporului 21, apart. 4. 4771
- ELTÜNT október 7-én éjjel egy 47 éves, magas, barna, sovány férfi, jobb szem alatt forradás, fogai hiányosak. Aki tud róla, jelentse Eminescu 24 alatt, házfelügyelőnél. 4804

**Erős, teherbíró
kerékpárt
keresünk
sürgősen
megvételre.
Cím a kiadóban.**

Tartós békeért népi demokráciáért!

1949 október 7. 21. (48) számából.

Irtó: Rákosi Máttyás, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének főtitkára*

A Magyar Dolgozók Pártjának sikerült lelepleznie az ellenség veszdelmes ötödik hadszínpát, amely beszívargott soraink közé és a Párton, a népi demokrácia államán belül készült titokban arra, hogy minden vívmányunkat megsemmisítse. E leleplezéssel kapcsolatban fény derült az amerikai imperialisták stratégiai tervére, amely nem kevesebbet tűzött ki célul, minthogy az új világháború bevezetéseken az összes népi demokráciákat kiszakítsa a Szovjetunió vezette békefrontból és az imperialisták táborába vigye át.

Egy esztendő óta arra kettünk figyelműsek, hogy az amerikai imperialisták nagyon magabiztos hangon beszéltek valamilyen titkos „Operation X”-ről, amelynek egyik fontos része abban állott, hogy ügynököik benyomulnak a népi demokratikus országok kommunista pártjainak vezető szerveibe. Ugyanakkor hallottunk „mélyérlelmű” fejtételeket arról, hogy az elmúlt két világháború tapasztalatai alapján helytelen volna az imperialisták részéről totális háborúra venni az irányt, azaz olyan háborúra, amely egyszerre az egész Szovjetunió vezette békefront megsemmisítését tűzi ki célul. Az imperialisták bizonyos korlátozott célok érdekében folytatandó háborúra szándékoztak irányt venni. Most már érthető, hogy ilyen körülhatárolt cél volt a népi demokratikus országok elszakítása a Szovjetuniótól.

Az imperialisták e „korlátozott” tervének alapja volt az árulók, kémekből, Gestapo ügynökökből álló banda, amely csalárd úton magához ragadta a hatalmat Jugoszláviában. A Rajk-banda leleplezése megmutatta a jugoszláv árulók üzemeltetését és szándékait a teljes meztelenségükben. Nyilvánvalóvá vált, hogy Tito és bandájának árulása nem tavaly júliusban kezdődött, amikor a Tájékoztató Iroda ismerettség határozatát hozta. Ennek a klikknek oszlopos tagjai külön és együttvéve hosszú esztendő óta mint rendőrspiclik, kémek, provokátorok dolgoztak. Az is behíánytást nyert, hogy a Tito-bandát kompromittáló okmányok a Gestapo irattárából az USA kémiszolgálatának kezébe kerültek és hogy a jugoszláv vezetők ma ugyanúgy végrehajtják az amerikai imperialisták és kémek utasításait, mint ahogyan Rajk végrehajtotta Horthy rendőrségének, később az amerikai és jugoszláv kémiszervezeteknek parancsait. Most már tudjuk, hogy a jelenlegi jugoszláv vezetők jelentéktelen részét még 1941-ben a Gestapo küldte haza a francia internálótáborokból.

Kiderült az is, hogy Jugoszláviában éppúgy, mint Spanyolországban, a fasiszmus ellen vívott

Tito ügynökségének szétzúzása Magyarországon

harcok során mérhetetlen áldozatokat hozó hősök között ott voltak a Titók, Rankovicsok, Kardeljek, Gyilaszok és a többi rendőrspiclik. Tito egyik főgondja a népi felszabadító harc idején az volt, hogy minél több öntudatos harcos, a jugoszláv nép minél több igaz fia pusztuljon el a harcban, — amiről Brankov, a jugoszláv kormány volt megbízottja a bíróság előtt tett vallomást. Rajk vallomásából kiderült, hogy a jugoszláv „szocializmus” csak látszatra készült, csak engedmény volt a jugoszláv dolgozóknak azzal a céllal, hogy Titóék hatásosabban tudják leleplezni a népi demokráciák és a Szovjetunió elleni, imperialista harci terveket.

A per folyamán kiderült, hogy Tito Jugoszláviája imperialisták kezében stratégiai tartalék volt mindaddig, amíg a régi reakciós rend Közép- és Délkelet-Európa országában még nem volt véglegesen leverve. Ennek a tartaléknak különös jelentőséget adott az, hogy kémek, „diplomatai” révén kommunista zászló alatt tudott működni és nagy segítséget tudott nyújtani az amerikai imperialistáknak a népi demokratikus országokkal szemben, melyek mit sem gyanítottak a Tito-klikk árulásáról. Amikor azonban a reakciót a népi demokratikus országokban leverték, a jugoszláv árulók amerikai urai kénytelenek voltak őket az első vonalba dobni. Tito klikkjé lett a népi demokráciák megdöntésére irányuló harcban a rohamcsapat. Magyarországon ez annyit jelentett, hogy Rajk és bandája utasítást kapott arra: fegyveres erővel állítsák vissza a kapitalizmust.

Az amerikai imperializmus e stratégiai tervének megvilágításában érthető, hogy miért tartott és tart Jugoszlávia óriási hadsereget. Ez a hadsereg, mint ismeretes, eléri a 800.000 főt.

A Rajk-banda leleplezése fényt vetett azokra az aljas Tito-féle tervekre, hogy segítséget nyújtson a görög monarchofasizistáknak, a görög nép felszabadító harcának megfojtásához. A jugoszláv árulók, — mint Rankovics azt Rajkkal közölte, — nem az idén augusztusban, hanem már a múlt évben készek voltak a görög monarchofasizistákkal való együttműködésre.

A bírósági tárgyalás megmutatta azt is, hogy Mindszenthynék és társainak demokráciaellenes működése nem volt valami elszigetelt jelenség, hanem szervezete része volt az amerikai imperialisták és jugoszláv bérencék üzemeltetésének.

A bíróság előtt feltárult az a kép, mi lett volna Magyarországból, ha az amerikai imperialisták, Titóék és Rajkéék összeesküvése sikerül. Magyarország amerikai garmattá vált volna, amelyet Tito és a Tito által vezetett kémek: Rajkok, Robok, Pálffyok kaptak volna meg albérletbe. Rajk imperialista gazdái szívósan terjesztették, hogy Rajk valami „nemzeti” vonalat

valami „értelmiségi” vonalat képvisel a Kommunista Párt „proletár” szárnyával szemben. Most világos, hogy ki az a Rajk, akiből a „nemzeti ügy bajnokát” akarta faragni a reakció.

A budapesti bűnper első tanulsága a Kommunista Pártot érinti. A Rajk-banda leleplezése azt bizonyítja, hogy nemcsak mi ismertük a Kommunista Párt nagy erejét, döntő jelentőségét, de ismerték a jugoszláv árulók is. Mi tavaly júliusban még azt hittük, hogy kommunistákkal van dolgunk, akik hibát követnek el, nem pedig rendőrspiclikkel és diverzánssal. Így kezdtünk megmagyarázni a jugoszláv vezetőknek, hogy tévednek, ha azt hiszik, hogy egy laza, az egész felnőtt lakosságot magában foglaló népfrejt helyettesítheti a Kommunista Pártot, — az ipari munkás, a dolgozó nép élcsapatát. Most Rajk vallomásából tudjuk, hogy a jugoszláv árulók nem azért olvastatták bele a pártot a népfrejtbe, és tolták háttérbe félillegálisába, mert nem voltak tisztában szerepével, hanem ellenkezőleg, mert ők is tisztában voltak vele. Rankovics világosan és félreérthetetlenül megmagyarázta Ranknak, hogy ők azért nyomják el a Kommunista Pártot, mert az ilyen párt feltétel nélkül kikristályosodási pontja, gyűjtőmódozója a forradalmi szocialista erőknél és ilyesmire természetesen a jugoszláv árulók és Gestapo kémeknek nem volt szükségük, ő magyarázta meg Ranknak, hogy igyekezzenek nálunk a rendőrségen és a katonaságnál a pártszervezeteket feloszlatni.

Ennek a pernek a tanulságából azokat a következtetéseket kell levonnunk, hogy energikusabban kell megerősíteni a pártfegyelmet, fokozni a párttagok tudását, emelni ideológiai színvonalukat.

A per legfőbb tanulsága azonban, hogy erősíteni kell a forradalmi éberséget. Meg kell valtanunk, hogy ezen a téren mi magunk, a Párt vezetői is hibáztunk. Mi jól ismertük Lenin megállapítását arról, hogy a megvert ellenség megtízszerezett energiával, százszorosra fokozott gyűlölettel veti magát a harcba. Ismertük nagy tanítónk, Sztálin elvtárs tanítását arról, hogy az osztályharc a proletárdiktatúra viszonyai között még elkeseredettebbé válik. Olvastunk a Bolsevik Párt tapasztalatairól, amely szétzúzta a trockista bucharinista ügynökséget és mégsem gondoltuk, hogy mindez nálunk is megisméltódnak. Általánosságban beszéltünk az éberségről, de ugyanakkor magabiztosok voltunk, meggyugtattuk bennünket politikai és gazdasági sikerünk. Emellett nem egyszer elnézőek voltunk Rajk és társai „pártszertütlenségével” és „hibáival” szemben. Ezekben nem az ellenség kezét gyanítottuk, hanem ezeket a „hibákat” „tapasztalatlanságunknak” tudtuk be. Túlságosan türelműsek voltunk, mert nem gyanítottuk, hogy árulókkal van dolgunk. Amikor azonban felismertük

Rajk és bandájának árulását, nemzetközi összefüggéseinek jelentőségét, akkor azzal a gyorsasággal, kemény kézzel és vaskövetkezetességgel nyultunk hozzá, amely a proletár párt működését jellemzi.

Éberségünk felfokozására felbecsülhetetlen szolgálatot jelentett a Kommunista Pártok Tájékoztató Irodája tavaly júliusi határozata. Külön hálával tartozunk Sztálin elvtársnak, aki lerántotta az álarcot a jugoszláv árulókról és biztos kézzel mutatott rá feladatainkra, akik bennünket a helyes útra vezetett.

A forradalmi éberség fokozása az egész Párt ügye. Az önelégültség, a személyi kultusz, türelmetlenség a kritikával szemben, az önkritika hiánya — mindez eltompítja az éberséget. Nem lehet eléggé éber az, akinek nincs meg az elégséges elméleti felkészültsége, mert nem tudja leleplezni az ellenséget, amely fegyverként a nacionalizmust, a faji gőgöt, a sovénizmust, az antiszemitizmust és különféle marxista-ellenes elméletteckéket használ.

Nemcsak a politikában kell ébernek lennünk, hanem a termelésben is. Az éberség fokozásának biztató jele, hogy Magyarország száz és száz üzemének dolgozói határozatot hoztak, hogy Rajk és bandájának árulására válaszul fokozzák a termelést.

Rajk leleplezésének és a fölötte, valamint társai fölötti bírósági eljárás folyamán a magyar népi demokrácia folytatta alkotó munkáját. Csupán az utolsó két hónap eredményeként megteremtettük az új alkotmányt, az alkotmány alapján megkezdtek az egyház elválasztását az államtól, megrendeztük a Világifjúsági Találkozót és a nemzetközi demokratikus Ifjúsági Világszövetség Kongresszusát. Megszüntettük a kenyérjegyet. Sikeresen elvégeztük a termés begyűjtését, végrehajtottuk a föld tagosítását 300 községben, előkészítettük és kibocsátottuk az ötéves állami tervkölción, amelyet két nap alatt már túlj gyeztek.

A hároméves tervet Magyarország hét hónappal a határidő előtt fejezi be. Gyorsan nő a termelő szövetkezetek száma. Ez a szám már 1150-re rug és november 1-re kb. 1500 lesz. A termelőszövetkezetekben résztvevő paraszt családok száma elérte a 40.000-et és november 1-re eléri az 50.000-et. Erre az időpontra a termelőszövetkezetek és állami birtokok területe együttesen eléri a kb. 700.000 holdat, ami az ország szántóterületének kb. 7 százaléka.

Hiba volna azt gondolni, hogy már teljesen gyökeréig felszámoltuk az ellenség szervezetét. Az ellenség kémhálózatát évtizedekig építette ki, nem valószínű, hogy amit ők ilyen hosszú időn át építettek, mi egyszerre fel tudjuk kutatni. Azonban már van tapasztalatunk az ellenség titkos szervezeteivel folytatott harcban. Ezt a tapasztalatot azok ellen az ügynökök ellen használjuk fel, akik még nincsenek leleplezve, vagy akiket az ellenség megkísérelt hozzánk küldeni.

Az a banda, amely Jugoszláviában a hatalmat gyakorolja, kémekből és provokátorokból áll, akik — mint Rankovics Ranknak cinikusan bevalotta, — sokat tanultak a Gestapótól. Ez a banda nagy tökélyre vitte annak a „tudományát”, hogyan kell a dolgozó szemébe port hinteni, hogyan kell elhomályosítani a dolgozó nép öntudatát. Most, amikor a Rajk-per mint fényesítő világotja meg aljasságukat és áruló voltukat, a jugoszláv nép lá

* Kivonat Rákosi Máttyásnak a Nagybudapesti Pártbizottság szeptember 30-án tartott aktívülésén mondott beszámolójából.

ta mögé igyekeznek bujni, sovinszta, nacionalista frázisokkal azt a benyomást akarják kelteni, hogy a harc nem ellenük, az idegen imperialisták kémei ellen, hanem a hős jugoszláv nép ellen folyik. Nem nehéz ezt a manővert leleplezni.

Mi változatlanul nagyrabecsüljük azt a szabadságharcot, amelyet Jugoszlávia népei Hitler és Mussolini hordái ellen vívtak. A hős, szorgalmas, hazáját szerető jugoszláv nép Tito és bandájának árulása ellenére a béke hi ve, a nagy Szovjetunió szövetségese marad. A jugoszláv népben mélyen gyökeredzik a szeretet és tisztelet fel szabadítója, a Szovjetunió és nagy vezetere, Sztilin elvtárs iránt.

Mi megértjük a jugoszláv hazafiak megdöbbenését, mikor a budapesti leleplezők nyomán megtudták, hogy Tito és JuKP többi vezetői régóta kapcsolatot tartanak az imperialista kémszervezetekkel. De a jugoszláv kommuniszták emlékeznek rá, hogy a munkásmozgalom története nem egy ilyen kémet és provokátort ismer. A jugoszláv kommunista pártban éppugy mint a mi pártunkban nem egyszer előfordult, hogy az ellenség ügynökei teljesen kezükbe kerítették a párt vezetését. Ebben a vonatkozásban Szima Markovicsra, Gorkicsra, Milijicsre és a leleplezett spiclik hosszú sorára kell gondolni.

Vizsgálják meg a jugoszláv elvtársak a maguk háborús tapasztalata alapján Cordon tábornoknak a spanyol szabadságharc hősnéke leleplezéseit, aki két és fél esztendőig tanulmányozta Belgrádban az okmányokat és arra a meggyőződésre jutott, hogy a Tito-klíkk szándékosan küldötte pusztulásba áruló terveivel és rendelkezéseivel a legjobb proletár brigádokat, a jugoszláv kommunista párt veteránjait.

Ellenőrizték a jugoszláv elvtársak a saját tapasztalataik alapján Popivoda jugoszláv tábornok leleplezéseit, aki megcáfolhatatlan tényekre támaszkodva, megállapítja, hogy Tito és bandája a szabadságharc első napjától kezdve fékezte és dezorganizálta a jugoszláv népek népi szabadságharcát. Popivoda tábornok bebizonyítja, hogy Tito és áruló klíkkje a háboru alatt fondorlatos uton és nyílt árulással a jugoszláv hősök ezreit juttatta olyan helyzetbe, hogy a németek tömegmészárlást rendeztek közöttük.

A jugoszláv munkás, az a jugoszláv kommunista, aki most a Tito-klíkk fondorlata által megtevesztve, megzavarodva néz az eseményekre és aki nem látja tisztán a jelenlegi helyzetét, nézzen körül figyelmen kívül a jugoszláv valóságban: meg fog döbenni, amikor azt látja, hogy ma csak úgy, mint Pál régensherceg uralma idején, az egész jugoszláv államhatáron a kommuniszták, a szocializmust építő országok és elsősorban a Szovjetunió ellen dolgozik. A Bolsevik Párt lapját, a Pravdat ot ma ugyanúgy nem szabad olvasni, mint tíz évvel ezelőtt. A Szovjetuniót és a nemzetközi kommunista mozgalom vezetőit a titóisták ugyanúgy gyalázzák, mint a fasiszták tíz évvel ezelőtt. A hőtönök megint tele vannak a jugoszláv dolgozó nép színe-virágával. Ujra „menekülés közben” ölik meg a legjobb kommunisztákat, mint Arszo Jovanovicsot. A jugoszláv külképviseletek ugyanúgy, mint tíz évvel ezelőtt, kéz a kézben dolgoznak a Szovjetunió ellen. Hasonlítsák össze a jugoszláv dolgozók jelenlegi helyzetét és azt a nyomort, amelyet a Tito-rendszer szült, a tíz év előtti helyzettel, amikor Pál régensherceg és bandája tozódótlak azokban a javakban, amelyeket a dolgozó néptől elraboltak, akárcsak most, Tito és janicsárjai. Hasonlítsák össze a jugoszláv nép helyzetét a népi demokráciák szocializmust építő dolgozóinak gazdasági helyzetével. Akkor

MICHAIL SOLOCHOV regénye:

ÚJ BARÁZDÁT SZÁNT AZ EKE

(Folytatás.) 44

— Alaposan meg kell fontolnunk, hogy hol és mit vessünk. Tapasztalt és derék gazdászra van szükségünk, aki érti a dolgát. Mielőtt a kolhoz létrejött volna, volt itt öt agronómunk, de egyik se ért semmit. Az öreg kozákok közül kell valakit kiválasztani, aki ismeri az itteni földet a falu körül és a távolabbiakat is. Amíg be nem vezetjük az új berendezkedést, szükségünk van flyen emberre. Most már csaknem az egész falubent van a kolhozban. Lassanként jönnek az emberek. Még vagy ötvenen kívül vannak, de egy szép napon ezek is mint kolhozisták ébrednek fel. Ugy kell a vetést megcsinálni, ahogy a tudomány megkívánja. Ugy gondolnám, hogy abból a kétszáz hektárból, amelybe eddig tengerit és napraforgót vetettünk, körülbelül a felét amerikai módon vessük be. Ezen a tavaszon 110 hektár ugar került eke alá. Sok úgy sem fog teremni rajta. Ezért javasolom azt, hogy a felét amerikai módon vessük be!

— Még erről sohse hallottam!
— Mi az az amerikai mód?
— Hát magyarázd meg, hogy tudjuk — kérte Dávidov, aki titokban büszke volt az ő tapasztalt ispánjának tudására.

— Ha például ebben az évben tengerit és napraforgót vetünk, nem vetjük olyan sűrűn, mint szoktuk, hanem körülbelül a felével távolabb egymástól. Így félével kevesebb lesz a termés. Mikor aztán leszedik a tengericsüvek és a napraforgófejeket, a szárazakat ott hagyják a földön. Ezek közé még ugyanez év őszén télibúzáat vetünk.

— De hogyan vetjük? A gép összetör: a szárazakat! — kérdezte a nyitott szájjal feszülten figyelő Kondrát Majdannikov.
— Ki van zárva! Ritkák a sorok, a gép keresztülmegy közöttük. Ha a hó leszik, sokáig ottmarad a kórok között. Tavasszal lassan fog elővadni és hó vizet ad a földnek. Ha aztán majd tavasszal nőni kezd a búza, kihúzzuk a kórokat. Ez nagyon jó módszer! Magam is ki akartam próbálni ezen a tavaszon. Azt lehet mondani, hogy nincs is kockázat mellette.

— Világos! Én amhett vagyok, hogy próbáljuk ki! — Dávidov az asztal alatt meglökte Nágulnovot és odasúgta neki: — Látod, hogy nincs igazad, mikor mindig ellene vagy?

— Én ellene is vagyok!
— Mirt kemény a fejed! Ez tény! Olyan megátalkodott vagy, mint az ökor.

A gyűlés elfogadta Jákov Lukics javaslatát. Utána több apró kérdést intéztek el, aztán a gyűlés végetért.

a jugoszláv dolgozók a legjobban megértik, hová vezeték őket árulóik. Nézzék meg az emberek Jugoszláviában, hogyan terpeszkednek el Belgrádban és Zágrábban a nagy amerikai cégek képviselői, vagy a német fasiszta specialisták és akkor meg fogják érteni, hogy miről van szó. Meg fogják érteni, hogy a jugoszláv nép nyakán most azok ülnek, akik mint hiénák és dögekelyük táplálkoztak és táplálkoznak

Mikor Dávidov és Nágulnov a szovjetház felé közeledtek, egy nyitott borkabátos, középmetetű fiú jött velük szemben, gyors léptekkel. A szél erősen fújt, a fiú mentközben fejébe szorította kockás városi sapkáját.

— Biztosan a járástól lesz valaki — huzta össze Nágulnov a szemét.

A fiú közvetlen előtte megállt és kezét katonásan sapkája ellenzójéhez érintette.

— Maga a faluszovjetből való?
— Kit keres?

— A sejtítikárt vagy a szovjetelnököt.

— Én a sejtítikár vagyok, ez itt a kolhoz elnöke.

— Nagyon jó. Én az agitációs csoporthoz tartozom. Éppen most érkezünk meg és a szovjetházban várunk.

A piszeorru, barnaképi fiú gyors pillantással nézett végig Dávidovon és megkérdezte:

— Te Dávidov vagy, elvtárs?
— Igen, Dávidov.

Mindjárt gondoltam! Tizennégy nappal ezelőtt láttalak a területi bizottságban. Én egy olajütőben dolgoztam, mint préselő.

Most megértette Dávidov, honnan jött az az édes napraforgószag, mikor a fiú megállt mellette. Borkabátja át volt itatva ezzel az átható szaggal.

XXII. FEJEZET

A faluszovjet főlépcsőjén, háttal Dávidovnak, egy alacsony ember állt. Fekete, lapos prémsapkája volt és fekete, bozontos bárnybörbundája. Csodálatosan széles válla, háta elfedte az egész ajtót. Bőrancu kopottsarku csizmája mintha belenőtt volna a lépcsőbe, a nehéz nedves test sulya alatt.

— Ez az agitációs csoport parancsnoka, Kondrátó elvtárs — szólalt meg a fiú Dávidov mellett. S mikor Dávidov ajkán mosolyt velt észre, sugva hozzáfűzte: — Mi egymás között „Kvadrátónak” nevezzük. A lukánszki mozdonyművektől való. Esztergyályos. Korára nézvést már idősebb, de bárkivel felveszi a versenyt.

Kondrátó meghallotta a hangokat és hátrafordult. Pircskénű busa, barnásszürke bajsú ember volt. Mosolygó ajka közül ragyogó fogak világítottak.

— Ez itt bizonyára a hatóság? Üdvözöllek benneteket, fiúk!

— Jónapot elvtárs! Én vagyok a kolhoz elnöke s ez itt a pártsejt titkára.

— Éppen olyanok vagytok, mint amilyenekre szükségünk van! Menjünk be! A fiuk már régen vár-

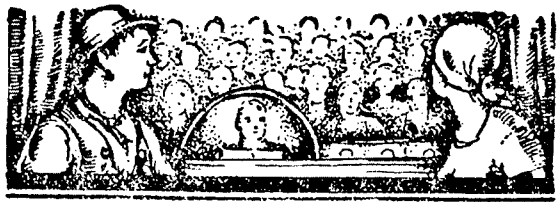
nak. Miután én ugyiszólván a fejé vagyok az agitációs csoportnak, elkezdhetjük a beszélgetést. Engem Kondrátónak hívnak és ha a fiuk azt mondják, hogy Kvadrátónak, ne higgyétek el. Ezek olyan gazemberek, amilyeneket még nem látott a világ. — Dörögő basszushangon beszélt és közben odalvást bement az ajtón.

Oszip Kondrátó több mint husz éven át dolgozott Dél-Oroszországban. Kezdetben Tagánroiban, aztán Rosztovban, Mariupolban, utoljára Luganszkban. Ott lépett be a Vörös Gárdába, hogy széles vállával támogassa a fiatal szovjethatalmat. Miután éveken át élt az oroszok között, elfelejtette a tiszta ukrán beszédet, de külsején sűrű, lecsüngő bajszán, meg lehetett ismerni, hogy ukrán. A Donec-medencéből való bányászokkal és Vorosilovval vonult 1918-ban a fellázadt fehérkozákokon keresztül Cáricin ellen. Mikor évek múlva szó került a polgárháborúra, amelynek emléke kiolt-hatatlanul élt a résztvevők lelkében, Kondrátó csendes büszkeséggel szokta volt mondani: — Klementij mihozánk tartozik, ő luganszki. Jól ismertük egymást, gyakran beszélgettünk. Valahányszor meglátott, azonnal rámismert. Mikor Cáricinál a fehérekkel verekedtünk, gyakran megszólított: „na, hogy vagy Kondrátó? Élész még, vén ordas?” „Persze, hogy élek, Klementij Ochrimics. Most nincs idő meghalni. Most le kell vágni a fehéreket! Biztosan még ma sem fejejtett el! — Tejzte be Kondrátó nagy ön-élegültséggel.

(Folytatása következik.)

Egy sorsjegy...
Egyel több öröm a házban.
Vásárolja meg a II. ik huzásra sorsjegyét.
Huzás 1949 október 19-én és 20-án.

val szemben egyre erősebb és egyre nyitabb. A dolgozók ezen ellenállását az az öntudat erősíti, hogy velük van az egész haladó emberiség, élén a hatalmas Szovjetunióval; a népi demokrátiás országokkal és a felszabadult Kinával. Bármily nehéz a harc, csak azzal végződhet, hogy a jugoszláv népujra kivívja szabadságát és ujra visszatér a szocializmust építő országok családjába.

Művelődés

A színház jubiláris eseményei

A kiállítás — „Mérleg” bemutatója — Bánk-bán előadása

Ünnepi hete volt a színháznak. A város dolgozói együtt ünnepelték a színházszületét az aradi színházszületének harmadik évfordulóját, — hogy 175 esztendővel ezelőtt játszott színház Aradon, 100 évvel ezelőtt alakult az aradi színházszületének 75 éve, hogy a mai színházépület felépült. Kiemelkedő események és külsőségek adtak sokáig emlékeztető ünnepi színt a harmadik jubileumnak, amely egybeesett a 13 hős tábornok kivégzésének centennáriumával.

A kiállítás

A harmadik jubileum első eseménye a kiállítás volt. A színházépület első emeletén nyílt meg ez az érdekes kiállítás, amelynek anyaga képezi majd az állandó színházi muzeumot. Az anyagot *Sarbut Ioan* fődíszletmester éveken keresztül ügyeskedő, gondos munkával gyűjtötte össze és így elsősorban az ő érdeme a kiállítás megrendezése és a muzeum megalapozása. Sikeresnek érdekes emléktárgyat összehoznia, amelyek adatként szolgálnak Arad színész-történetéhez. Időrendi sorrendben sorakoznak fel az emléktárgyak, amelyeket magyarázatokkal láttak el, úgy, hogy a kiállítás szemléltető képet nyújt a város színész-történelméről. Több mint száz évvel ezelőtti, majd későbbi eredeti plakátok, iratok, fényképek, szemléltető rajzok, ruhák, Arad színházára vonatkozó régi könyvek, folyóiratok, újságok, színházi nyomtatványok és más régi tárgyak teszik érdekessé ezt a kiállítást, amelyet állandóan sokan látogatnak.

Az összegyűjtött anyag bizonyítéka annak, hogy a színházat a múltban a kiváló osztály a saját maga számára sajátította ki és a színészet telve volt küzdelemmel. Tulajdonképpen legtöbb esetben nem töltötte be népszerű hivatását, amelyre ez a kultúrintézmény hivatott. Az erkölcök mellett ott látjuk a mai színház anyagát és szembevetendő a különbség. Népkormányzatunk kellő fontossággal a dolgozók szolgálatába állította a színházat és ez a kultúrintézmény hűbevis anyagi és erkölcsi támogatással. Biztos alapokon természetesen végzi kulturális, nevelő munkáját. Pártunk irányítása mellett.

A „Mérleg” záróünnep bemutatója

A jubileum keretében, szerdán kezdte meg második évadját az aradi Állami Román Színház, amely *Lucia D. metrius: „Mérleg”* című színművét mutatta be élőkörök és más meghívottak részére, ünnepi előadásban. *Lucia D. metrius* színművével a mai színházi dalom irányait, célkitűzéseit keresi és ezt sok tekintetben el is éri. A „Mérleg” egyike azon új daraboknak, amelyekben már a mai ember az új társadalom elmei jelentkezik, új problémáit vet fel, ahogyan beállítja mondánivalóit és a cselekményt, igyekszik eltérni a szoká-

nyoktól. A színmű cselekménye közvetlenül az államosítás előtt és az államosítás napján játszódik le és az esemény központjában egyenes jellemű dolgozó, osztályát megtagadó jellemű kapitalista bérenc és ravasszágával utolsó szalmaszálaiba kapaszkodó gyáros felesége mozognak. Az író mondánivalójában azt kívánja kifejezni, hogy a közérdek, a Párt és a munkásosztály érdeke a személyi érdeken felül áll. A „Mérleg” tulajdonképpen kettős: az egyik a tőkés zsoldjában álló „titkár” vívódása, hogy szakítson-e életkörülményével és álljon a munkásosztály mellé, a másik: az apa vívódása, hogy adja-e át fiát, — aki az osztályellenesség mellé állt, — az igazságszolgáltatásnak. Az apa, aki régi munkás harcos, a munkásosztály érdeke mellett dönt. A darab sok jó tulajdonsága mellett azzal a hiányossággal rendelkezik, hogy nem minden jelenetben őrzi meg a valószínűséget. Mindenesetre érdekes, lebilincselő és jószándékú.

Az aradi színház szép előadással, a gondos rendezéssel sokat hozott ki a színműből. A színészek is csaknem mindannyian megtalálták he-

lyüket és általában helyesen oldották meg az író elképzeléseit. Meglepetésszerűen jó volt *Lulu Popescu*, aki élénk realitással, hamisítatlanul elevénítette meg a gyáros feleségének alakját. Helyesen ismerte fel ezt az önző, hízlekedő, ravaszkodó, kacérkodó, lelketlen kapitalista asszony-típust és ezt a felismerést ösztönös, színes, kifejező játékkal érvényesítette. *Zaharia Volbea* eléggé élethűen, ugyancsak jól oldotta meg szerepét, kár hogy egy-egy jelenetnél szatira helyett bohózat megoldást alkalmazott. Az előadás egyik legjobb alakítását nyújtja *Aurel Decu*, aki jól látta, érezte a harcos munkás alakját és annak magyszrű megajzolását adta. *Gheorghe Podhorschii*, aki jó színész: adottságokkal rendelkezik, nem mindig találta el a harcos munkás hangját, ezzel szemben sok jelnyelvű igazolta felkészültségét. A jó előadás részese még *Vera Tăcu*, *Netti Adamidi*, *Elena Campanu*, *Astra Lumicoșchi*, *Nicu Mihăilescu*, *Mircea Gherdan*, *D. Bitana*, *Georghe Ferră*.

A színművet szombat este mutatták be nyilvános előadás keretében, — sikerrel.

A Bánk-bán előadása

Sokáig emlékeztető marad számunkra *Katona József* örökbecsű drámája, a „Bánk-bán”, a marosvásárhelyi Székely Színház előadásában. Október 6-án a román és magyar kormányküldöttség, élőkörök és más meghívottak jelenlétében folyt le a disz előadás, amelynek színvonala méltó volt a

centennárium és a színház harmadik jubileumának jelentőségéhez és ünnepségeihez.

A felszabadulás után először volt alkalmunk Aradon *Katona József* klasszikus drámáját, a „nemzeti drámát” hamisítatlanul vizsgálni. Bizonyos, hogy ma már egészen más helyzetben, egé-

Mozart, Beethoven, Borodin és Dragoi művek a filharmonikusok pénteki és szombati hangversenyén

A Városi Filharmonia pénteken a diákság részére magyarázattal kísért hangversenyt rendez, azzal a műsorral, amelyet másnap, szombaton a nyilvánosság előtt közvetít. Mindkét hangversenyen *Kabdebó Marianne* aradi zongoraművésznő *Beethoven* G-dur zongoraversenyét játssza zenekari kísérettel. Ezenkívül *Mozart* g-moll szimfóniája, továbbá *Borodin* orosz zeneszerző és *Dragoi* értékes művei szerepelnek a műsoron. A zenekart *Boboc Nicolae* vezényli.

Jól sikerült a nagyváradi és aradi népzenei hangverseny

Ma: fél 5 órakor a „December 30” kulturtermében, este 8 órakor a színházban

a görög pionirok művészcsoportjának vendégjátéka

Szabad Görögország pionirjainak hetven tagu, kitűnő művészegyüttese ma tartja nagy érdeklődéssel várt vendégjátékait Aradon. Délután fél 5 órai kezdettel a „December 30” kulturtermében, este fél 8 órakor a színházban játszik a nagyszerű gyermek-művészegyüttes, amely a szabadságáért harcoló hős görög nép testvéri szeretetét hozza közénk és megismerteti velünk annak népi táncait, dalait.

Gazdag és változatos műsor ke-

retében kerülnek bemutatásra a különböző vidékek színpompás népi táncai, gyönyörű melódia-gazdag dalai és népi gyermekjátékai.

Arad dolgozói testvéri szeretettel és nagy érdeklődéssel fogadják a hős görög nép gyermekeit, akik bizonyosan feledhetetlen előadásokkal teszik számunkra emlékeztetővé vendégjátékukat. Jegyek elővételben a szakszervezeteknél, az UTM-nél és a színházi pénztárnál kaphatók.

szen más szempontból nézzük ezt a drámát, amely száz esztendőn keresztül megőrizte aktualitását, mondánivalóit. Aktuális-e ma is? Sok tekintetben nem. Mégis olyan mű, amelyet még ma is elő kell vennünk, mert figyelmeztet bennünket és még ma is tartogat számunkra időszerű mondánivalót. Cselekménye a tizenharmadik századba visz bennünket, mégis az elmúlt század és a századforduló hangja szólal belőle. *Katona József* drámája irodalmi jelbeszéd a Habsburg zsarnokság ellen. Haladó szellemű? Mindenesetre. Megírása után azért kellett huszonöt évig várnia, amíg a nemzeti színház színpadára került, ezért dobtá vissza 1819-ben a cenzura, ezért kellett először könyvvalakban megjelentetnie. Nem véletlen az, ahogyan *Tibornak*, az öreg parasztnak alakját a színpadra viszi. (Ennek szerepét évtizedeken keresztül rendszerint kihúzták.) Nem véletlen, hogy *Tibor* az urak tivornyáján „csöppen” a színpadra és mondja el saját maga és a nép rettenetes nyomorát, szenvedéseit. Az ellentéteknek ez a szembeállítás minden kétségteljesen tudatos és szándékos. *Amit Tibor* mond, az a nép hangja. A dráma felépítése, mondánivalója, részlet-gondolatai, csodálatos nyelvezete, megkapó ereje biztosítja az örökbecsőséget.

A marosvásárhelyi együttes valóban nagyvonalú előadásban közvetítette ezt a nagy drámát, amelynek minden szépségét élvezhettük. Az előadás központjában *Delly Ferenc* — mint *Bánk-bán* alakítója — megrázó erejű, teljesen átjógó, valódi mintázást adott, olyant, amilyent csak igazi, nagy színészekről várhatunk és láthattunk. A többiek is: *Hamvay Lucy*, *Izsó Johanna*, *Kovács György*, *Borovszky Oszkár*, *Anatól Konstantin*, *Várad Antal*, továbbá *Szabó Ernő* ragyogó *Tibor* megmintázása — valamint a többiek, fővárosi színvonalú előadással tették emlékeztetővé ezt az estét.

Jól sikerült a nagyváradi és aradi népzenei hangverseny

Az aradi és nagyváradi népzenei zenekarai verseny keretében kedden este közös hangversenyt rendeztek a színházban, amelyet zsufozásig megtöltött a közönség. Mindkét zenekar valóban szép és színvonalas teljesítményt nyújtott és a hangverseny így igen jól sikerült. Részletes beszámolókat legközelebb közöljük.

Itt említjük meg, hogy az aradi népzenei zenekar ma a buzsáki, 14-én pedig az ujaradi Népi Atheneumokban rendez hangversenyt.

Utakat javítanak, hidakat építenek a megyében

(Folyt. az 1-ső oldalról)

gekben megvalósult. Ezenkívül több helyeken végeztek még kisebb javítási munkálatokat.

A javítási munkálatok általános tervezetét október 1-ig 60 százalékban teljesítették. Tervezen felül rendezték egy 30 tonna teljesítőképességű malmot, tagosításokat végeztek a rizsföldeken, Ujzímádon tüzembe helyezték a községi malmot és a sirtés-vételi tervet közel 100 százalékban teljesítették.

Jelentősen kiszélesítették megyei viszonylatban a villany-áram hálózatot.

Az útjavítási munkálatok 34 munkahelyen folyamatban vannak és az előirányzatokat 80 százalékban megvalósították.

Jelentősebb útjavítások a következő szakaszokon történtek: Erdőhegy—Székudvar, Pankota—Szentanna—Kürtös, Pankota—Szöllös, Muszka—Buteni—Selenád, Szöllös—Csermő—Talpos, Szöllös—Zoránd—Nadab, Világos—Pálos, Székudvar—Otlaka, Seprős—Csermő, Ujarad—Lippa, Pietris—Ciurnis, Arad—Varjas.

Hidakat javítottak az Arad—Kürtös, Erdőhegy—Székudvar, Pankota—Szentanna, Sikló—Kerülő útszakaszokon, valamint Kürtös, Muszka, Csermő, Békény, Boross-bes, Soborsin, Minisél, Ternova, Tauc, Sintea, Varsánd és Ujarad községekben.

A pénzügyi tagozat beszámolójából kitűnik, hogy Állami Tervünk harmadik évfolyamában a községek adminisztrációs pénzbevételezését közel 100 százalékban teljesítették.

Az egészségügyi tagozat felelősének beszámolójából kitűnik, hogy a tervezett munka megvalósult.

Megyei viszonylatban 125 iskolában egészségügyi sarkot létesítettek. Az oltási tervet 100 százalékkal túlhaladták.

Az előirányzott 11 orvosi rendelő helyett eddig kilencet valósítottak meg.

A megjelent tagozat-felelősök kérdéseket intéztek egymáshoz és megbeszéltek a hiányosságok kiküszöbölésének módját. A beszámoló elhangzása után Belle Petre elvtárs, a megyei ideiglenes bizottság elnöke rámutatott a további feladatokra. Kihangsúlyozta, hogy a megvalósítások az ideiglenes bizottságok munkáját igazolják.

GÖVÖ

A Román Munkáspárt aradmegyei bizottságának, a megye és a város ideiglenes bizottságainak lapja.

Taxa postala plátite in numerar conf. apr. Nr. 59352/947.

Szerkesztőség: Arad, Petőfi uccá 1. Telefon: 30—87.

Kiadóhivatal: Köztársaság útja 96. Telefon: 20—76.

Tip. „GUTENBERG”.

MEGJELENT

J. V. SZTÁLIN műveinek tizenkettedik kötete

MOSZKVA. (Agerpres). A Tass jelentőse:

Moszkvában most jelent meg a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Vezetősége mellett működő Marx-Engels-Lenin intézet előkészítésében J. V. Sztálin műveinek 12-ik kötete.

Ez a kötet J. V. Sztálin által 1929 április—1930 június között írt munkákat tartalmazza.

Ebben a periódusban a Bolsevik Párt az egész arcvonalon a szocializmus offenzíváját folytatta, mozgósítva a munkásosztályt és a dolgozóparasztságot tömegeit az egész nemzetgazdaságnak a szocializmus alapján történő ujjaépítéséért és az első ötéves terv teljesítéséért megindított harcban. A Bolsevik Párt a politika egyik döntő fordulóját valósította meg: a kulákság kiszűrésére irányuló elszigeteléséből a kulákságnak, mint osztálynak a felszámolási politikáját, a tömeges kollektivizálás alapját. A Párt megoldotta a proletárjóradoalom legsúlyosabb történelmi feladatát a hatalom megszerzése utáni periódusban — azt a feladatot, hogy a milliányi egyéni paraszt-

gazdaságot a kolhozok, a szociálonként J. V. Sztálin cikkei: lizmus útjára vezette.

J. V. Sztálin műveinek 12-ik kötetében foglaltak elméleti és gyakorlati módon taglalják a mezőgazdaság kollektivizálásának problémáját.

Első ízben közli teljes egészében J. V. Sztálinnak 1929. áprilisában a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Vezetősége és Központi Ellenőrző Bizottsága plenáris ülésén elmondott beszédét (A Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjában történt jobboldali elhajlásról.)

A 12-ik kötetben ugyancsak közli a következő cikkeket: „Verseny és lendület a tömegek munkájában”, „A nagy fordulat éve”, a Szovjetunió marxista teoretikusainak konferenciáján elmondott beszéd „A Szovjetunió agrárpolitikájának problémái körül”, „A kulákságnak osztálykénti történő likvidálása politikájának kérdése”, „Megszédülés a sikerek következtében”, „Válasz a kolhoztag elvtársaknak” és „A Központi Vezetőség politikai jelentése a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja 16-ik kongresszusához”.

Ebben a kötetben találhatóak ha-

„Egy szükséges módosítás”, „Válasz a szverdlovszki elvtársaknak” (a szverdlovszki kommunista egyetem diákjainak), az ukrajnai Komszomolnak küldött üdvözlő levélnek 10 éves évfordulója alkalmából, a távolkeleti különleges hadsereg lapja, a Trevoga szerkesztőségének küldött üdvözlő levél a hadsereg katonáinak és parancsnokainak való továbbítás végett, az ipari akadémia végzett első diákcsoportjához és a rosztovi mezőgazdasági gépgyár munkáskollektívájához küldött üdvözlő levél az üzem építési munkálatainak előirányzása előtt történt megépítése alkalmából, a leningrádi traktorgyártó üzem kollektívájának küldött üdvözlő levél a Szovjetunióban az első traktorgyár üzembe helyezése alkalmából. J. V. Sztálin válasza azoknak a szervezeteknek és elvtársaknak, akik ötvenedik születésnapja alkalmából szerencsevívóval keresték fel.

Ebben a kötetben foglaltatnak ezáltal első ízben J. V. Sztálinnak Felix Cohn-hoz, A. M. Gorki-hoz, Bezimenschi és Rafail elvtársakhoz intézett levelei.

A szovjet hatóságok átadták a keleti német övezet igazgatását a demokratikus német kormányoknak

MOSZKVA. (Agerpres). A Tass sajtóiroda közli Csuiikov tábornoknak, a németországi szovjet katonai közigazgatás főparancsnokának nyilatkozatát, amely a következőképpen hangzik:

— A szovjet Kormány, a Német Nép Tanácsának 1949 október 7-i határozatával kapcsolatban, a Demokratikus Német Köztársaság alkotmánya érvénybelépésének és a berlini ideiglenes demokratikus német kormány megalakulásának kérdésében a következő nyilatkozattal bizott meg:

Október elsején a szovjet kormány jegyzéket adott át az Egyesült Államok, Nagybritánia és Franciaország kormányainak. A jegyzék leszögezi a Szovjetunió álláspontját a Nyugat-Németországban, Bonnban, ez év szeptember 20-án kinevezett külön kormány következtében kialakult németországi helyzetről.

A szovjet kormány egyben kijelentette, hogy a bonni külön kormány megalakítása a potsdami határozatok durva megszegését jelenti. A potsdami egyezményben a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Nagybritánia és Franciaország kötelezettséget vállaltak, hogy Németországot egységesnek tekintik és hogy demokratikus, békés államot alakítsák, valamint a német békeszerződés megkötését elősegítik.

A potsdami határozat és a négy nagyhatalom más közös határozatai alapján a szovjet kormány következetesen meg akarta akadályozni Németország feldarabolását és minden erőfeszítést megtett, hogy végrehajtsa Németország demokratizálását és demilitarizálását és hogy biztosítsa a négy nagyhatalom potsdami egyezmé-

nye szerint Németországra háruló kötelezettségek teljesítését.

Mindenki megértheti, hogy Németország demokratizálása és demilitarizálásához a német nép valamennyi demokratikus erejének aktív részvétele szükséges azért, hogy ne legyen ismét támadó állam.

Ez megfelel az összes európai béke szerető népek és a német nép érdekeinek is. Magától értetődik, hogy ilyen körülmények között összeférhetetlen Németország demokratizálásával és demilitarizálásával, ha Németországnak akár csak egy része is a tegnapi hitlerista uralom támogatóinak kezére jut.

Közismert dolog, hogy ezek az emberek nem titkolják ellenséges magatartásukat a szomszédos országokkal, sőt a demokratikus Németországgal szemben is. Revans-eszmék hatják át őket, s ezek az elemek Németország nyugati részében egyben az idegen agresszív körök közvetlen eszközei. A szovjet kormány bizonyos abban, hogy a német nép Németország jelenleg eltiprt egysége megteremtésének megtalálja a módját és demokratikus és békés alapon meg fogja valósítani a német állam egységét.

Németország kettéosztása nem tart. ha sokáig, mert ez a helyzet ellentétben áll a német nép legtöbb törekvéseivel.

A német egység helyreállításának útjába egész sereg akadályt gördítettek. Vajjon ki ne látná, hogy a Bonnban most megalakult hábkormány nem mozdíthatja elő az egységes demokratikus és békés Németország megteremtését?

A bonni kormány megalakításának célja éppen Németország kettéosztása.

Ilyen körülmények között lehetetlen el nem ismerni a demokratikus német körök ama igényének törvényességét, hogy saját kezükbe akarják venni Németország egysége helyreállításának és demokratikus, békés alapon történő ujjaépítésének ügyét. A szovjet kormány éppen ebben látja a Német Néptanács ama határozatának alapját, hogy életbe lépteti a Demokratikus Német Köztársaság alkotmányát és megalakítja a Demokratikus Német Köztársaság berlini ideiglenes kormányát.

A szovjet kormány egyben tudomásul veszi, hogy az ideiglenes kormány a potsdami határozatok alapján áll és teljesíteni fogja a négy nagyhatalom közös határozataiból folyó kötelezettségeket.

A Német Nép Tanácsának fenti határozataival kapcsolatban a szovjet kormány elhatározta, hogy átruhazza a Demokratikus Német Köztársaság ideiglenes kormányára azokat a közigazgatási funkciókat, amelyek eddig a szovjet katonai közigazgatás hatáskörébe tartoztak. A szovjet katonai közigazgatás helyett Németországban szovjet ellenőrző bizottság létesül, amelynek feladata a potsdami határozatok és a négy nagyhatalom közös megállapodással hozott más határozatainak végrehajtásának ellenőrzése.